

...zijn aangegaan, aldus de vakjury onder leiding van Dick Benschop.

In *Fij* zegt het wordt de noodlottige liefde tussen de dichters Ted Hughes en Sylvia Plath, het beroemdste en meest verguisde schrijversechtpaar uit de moderne letteren, vanuit het perspectief van Hughes beschreven.

Behalve een cheque ter waarde

Connie Palmen

van 50.000 euro ontving Connie Palmen een bronzen legpenning, die

Vorig jaar won Adriaan van Dis met *Ik kom terug* deze prestigieuze literatuurprijs. Naast Dick Benschop bestond de vakjury dit jaar uit Onno Blom (schrijver en literair criticus voor onder meer de *Nieuwsshow*), Sebastiaan Kort (literair criticus *NRC Handelsblad*), Hanca Leppink (oud-directeur/uitgever) en Margot Van der Straeten (schrijver en journalist voor *De Morgen*).

KUNST KUN JE LEREN

Dagblad van het Noorden

10-05-2016

'Kunst is ook de alledaagse wereld om je heen'

De mogelijkheden om kunst te ontdekken en te beoefenen, veranderen snel. De serie Kunst kun je leren belicht initiatieven op het gebied van cultuureducatie en kunstonderwijs in Noord-Nederland. Deze week: basisschool De Swoaistee.

PETER VAN DER HEIDE

De vonk is ontbrand. Dat durft Kor Posthumus wel te stellen. Als directeur van basisschool De Swoaistee in de Groningse wijk Lewenborg is hij vanaf het begin enthousiast over het onderzoeksproject *Cultuur in de spiegel* dat Barend van Heusden sinds 2009 leidt aan de Rijksuniversiteit Groningen. De hoogleraar cultuur en cognitie wil een nieuwe vorm van cultuuronderwijs ontwikkelen. En dat past uitstekend bij de Groningse Jenaplanschool waar kinderen volgens het gedachtegoed van de Duitse pedagoog Peter Petersen (1884-1952) worden onderwezen.

„Wij werken erg vanuit wereldoriëntatie en hadden altijd al moeite om de kunstzinnige zaken in vakken weg te zetten”, vertelt Posthumus. „De nieuwe theorie van Van Heusden gaat er vanuit dat goed onderwijs altijd cultuuronderwijs is. Hij maakt de definitie cultuur veel breder dan culturele expressie of creativiteit.” Het betekent in de praktijk dat stap voor stap minder vanuit disciplines en bijbehorende vakleerkrachten wordt gedacht. „Cultuur is niet per se alleen kunst met een grote K maar ook de alledaagse wereld om je heen. Wij willen cultuuronderwijs sterk integreren in wereldoriënterende thema's. Dan gaan we niet als eerste uit van leerstofinhoud van vakken als geschiedenis, biologie en aardrijkskunde, maar beginnen we vanuit de cultuurhoek. Wat bete-

Kor Posthumus. FOTO SIESE VEENSTRA

'Goed onderwijs is altijd cultuuronderwijs'

kent verandering voor jou? Waar denk je dan aan? Welke muziek en kleding horen daarbij?” Posthumus kan zich goed vinden in het rijtje waarnemen, verbeelden, conceptualiseren en analyseren. „Wat nu nog vooral gebeurt, is te snel conceptualiseren en ergens woorden aan willen geven. Maar de jongste kinderen moeten eerst leren waarnemen en zelf verbeelden voordat we ergens met ze over gaan praten.”

De theorie waaraan Van Heusden op wetenschappelijk niveau werkt, wordt verder uitgewerkt door promovendi en op een stuk of twaalf scholen – vooral in Groningen en Rotterdam – in het basis- en voortgezet onderwijs. Zo moet de vertaalslag worden gemaakt naar de praktijk. „Er gebeuren al goede dingen,

maar nu worden wij gesteund door de theorie. Het geeft body aan de gedachte dat cultuuronderwijs een legitieme en grotere plek verdient in het curriculum. Natuurlijk zijn instrumentele vaardigheden als rekenen en taal nodig, maar wat je uiteindelijk wilt is dat kinderen flexibel, creatief en kritisch worden en goed kunnen samenwerken.”

Posthumus beseft dat het een kwestie van een lange adem is, maar wordt blij van het enthousiasme waarmee leerkrachten op zijn brede wijkschool ermee aan de gang zijn. „Maar als je gewend bent braaf een half uurtje muziek en handvaardigheid te geven, is dit wel een andere wereld.” Er mag dan nog vooral in termen van efficiëntie en economisch rendement worden gedacht, er is beslist een maatschappelijke trend waarneembaar die voor verandering staat. Zo steekt – met de vanuit Groningen opererende aanjager Van Heusden voorop – een bescheiden frisse wind op, die ruimte biedt voor een andere benadering van cultuuronderwijs.

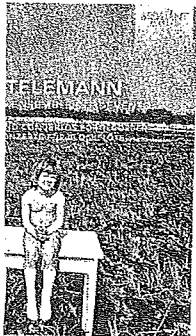
is Bosch-tentoonstel-

oekers Bosch

ntastisch om te zien us Bosch nog steeds ot en wereldwijd puwonderd”, zegt di- s de Mooij over het tal. weekend was de ex- 13 februari opende, st te zien in Den

um hield daarvoor opening en was 39 esloten open. Om adagavond was de ig ten einde.

ann

rt hij een motre- , supersnelle a weer is hij de elve. Affecten en en elkaar af en van de fluitist : het onmogelijke . Bijvoorbeeld in het *Concert TWV* . De orkestpartij levendiger ge- deventvoert biedt genspel en gaat di van Bosgraaf.